

Justitiedepartementet
Grundlagsenheten

103 33 STOCKHOLM

Slutbetänkandet Ökat informationsutbyte mellan myndigheter - några anslutande frågor (SOU 2025:45)

Ju2025/01012

Sammanfattning

Bolagsverket är positivt till att införa en ny bestämmelse i 6 kap. 5 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och att utlämnande ska kunna ske elektroniskt. Med anledning av bestämmelsens breda tillämpningsområde ser Bolagsverket emellertid att påverkan på skyddet för den enskildes personliga integritet behöver utredas ytterligare eftersom dessa aspekter inte belyses i tillräcklig utsträckning. I sammanhanget vill Bolagsverket även understryka vikten av samverkan mellan myndigheterna för att kunna åstadkomma trygga och säkra gemensamma tekniska lösningar som har ett adekvat skydd för uppgifterna som lämnas. Bolagsverket har ingenting att invända mot övriga förslag.

2.4 Avgränsningar

Med den avgränsning som har gjorts i slutbetänkandet lyfts inte den viktiga frågan om effektiva och säkra tekniska lösningar för informationsutbyte inom den offentliga förvaltningen. Med anledning av de mängder av uppgifter som kan komma att överlämnas behöver den enskildes personliga integritet också beaktas i hög grad. Eftersom analysen av den praktiska hanteringen saknas går det inte att förutse hur skyddet för den personliga integriteten ska upprätthållas i dessa delar.

6.3.1 En generellt förhöjd integritetsrisk

I slutbetänkandet konstateras att uppgifter som inte omfattas av sekretess ändå kan vara känsliga ur integritetssynpunkt. Den föreslagna bestämmelsen innebär således att det kan komma att finnas stora mängder information om många enskilda på flera olika myndigheter. Genom att utlämnandet sker på eget initiativ ökar dessutom risken för att överskottsinformation om enskilda delas mellan myndigheterna. För att undvika detta är det viktigt att det finns tydliga vägar för samverkan mellan myndigheterna i syfte att säkerställa att endast relevanta uppgifter om enskilda delas.

8.5 Ekonomiska konsekvenser för det allmänna och för enskilda

Bolagsverket delar inte slutbetänkandets uppfattning att det förväntade ökade informationsutbytet och den ökning av arbetsbördan som kan uppstå balanseras av de positiva effekterna med förslagen. Så som påpekas i slutbetänkandet kräver förslagen att myndigheterna samverkar i ökad omfattning vilket tar resurser i anspråk. Nya samverkansformer kan även komma att kräva nya it-lösningar som innebär ekonomiska konsekvenser för Bolagsverket i form av utvecklingskostnader. Eftersom utlämnandet sker på eget initiativ kan det också uppstå överskottsinformation vilket aktualiserar bestämmelser om gallring och arkivering.

Vidare kan det faktum att det är en situationsbunden reglering göra att det ställs ytterligare krav på juridisk kompetens för denna bedömning, både i det enskilda utlämnandet men även i ett sammanhang med mer rutinmässiga utlämnanden. Den potentiellt stora mängden personuppgifter som det kan bli frågan om innebär även att hanteringen av frågor om personuppgifter och de registrerades rättigheter enligt EU:s dataskyddsförordning kan bli mer betungande än vad den är idag. Bolagsverket ser därför inte att förslagen kommer att medföra några effektivitetsbesparingar som uppväger ett ökat resursbehov.

9.12 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Avseende första punkten bör det förtydligas i författningskommentaren att frågan om en uppgift omfattas av sekretess eller inte är ett "situationsbundet och föränderligt rättsligt förhållande" (s. 333). Exemplet som rör punkten avser endast skillnaden mellan enskilda och myndigheter och täcker således inte in den situationsbundenhet som diskuteras i slutbetänkandet i övrigt.

Avseende den andra punkten är kravet för att lämna ut uppgifter lågt ställt och bestämmelsens tillämpningsområde blir mycket vidsträckt. Med bestämmelsens utformning kan till och med uppgifter som omfattas av ett omvänt skaderekvisit lämnas ut om bedömningen är att den inte omfattas av sekretessbestämmelsen i just det enskilda fallet. Det krävs därför mer vägledning i författningskommentaren när bestämmelsen kan eller inte kan tillämpas.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Inga Otmalm efter föredragning av verksjuristen Lina Bjersbo. I den slutliga handläggningen har även direktören Helene Lindqvist, rättschefen Maria Monthure, chefen för Avdelningen för Digital utveckling och samverkan Johan Bergsten, chefen för Brottsförebyggande avdelningen Therese Frennberg, chefen för Företagsavdelningen Kristiina Kulluvaara och chefen för Verksamhetsstödsavdelningen Monica Lundqvist deltagit.

Inga Otmalm

Lina Bjersbo